

Ch 7

Qus 1 . નીચેના શબ્દોનું શુદ્ધ ઉચ્ચારણ કરો :

- સમુત્પન્ને, નિકૂજન્તિ, કસ્યચિન્મિત્રમ, સમુદ્રસહિતાઃ, ચૈવેક્ષુદણ્ડમ્, કાશનમ્

Qus .2. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃત ભાષામાં તેમજ ગુજરાતી ભાષામાં લખો :

(૧) કીદૃશી વિદ્યા કાર્યકાલે ઉપયુક્તા ન ભવતિ ?

- પુસ્તકેષુ સ્થિતા વિદ્યા કાર્યકાલે ઉપયુક્તા ન ભવતિ । પુસ્તકોમા રહેલી વિદ્યા જરૂરત ઊભી થાય ત્યારે ઉપયોગી થતી નથી,

(૨) કસ્ય વિભૂતયઃ પરોપકારાય સન્તિ ?

- સત્પુરુષસ્ય વિભૂતયઃ પરોપકારાય સન્તિ । સત્પુરુષની સંપત્તિ પરોપકાર માટે હોય છે

(૩) વૃક્ષે કે નિકૂજન્તિ?

- વૃક્ષે યગ્ઞઃ નિકૂજન્તિ । વૃક્ષ ઉપર પંખી કલરવ કરે છે

(૪) મિત્ર તથા રિપવઃ કિમર્થ જાયન્તે ?

- મિત્રોં તથા રિપવઃ મનુષ્યસ્ય વ્યવહારેણ જાયન્તે । મિત્રો તેમજ શત્રુ માણસના વ્યવહારથી થાય છે

(૫) પશ્ચાનામ્ નદીનામ્ નામાનિ લિખતુ । કે

- પશ્ચાનાં નદીનાં નામાનિ - ગંગા, યમુના, ગોદાવરી, નર્મદા, યમુના, ગોદાવરી નર્મદા અને સરસ્વતી. પાંચ નદી - ગંગા યમુના ગોદાવરી નર્મદા અને સરસ્વતી

(૬) ઉત્તમાનાં કિં વિકૃતં ન ભવતિ ?

ઉત્તમાનાં પ્રકૃતૌ કદાપિ કિમપિ વિકૃતં ન ભવતિ । મહાપુરુષોના સ્વભાવમાં કદી પણ કોઈ વિકાર આવતો નથી.

Qus. 3. સંધિ છૂટી પાને સમો:

(૧) ધન્યોઽસિ = ધન્યઃ + અસિ

- (२) चोत्तमानाम् = च + उत्तमानाम्
(३) कस्यचिन्मित्रम् = कस्यचित् + मित्रम्
(४) स्वयमेव = स्वयम् + एव
(५) पुनरपि = पुनः + अपि

Qus. 4. संधियुत शब्द सपो:

- (१) रिपवः + तथा = रिपवस्तथा
(२) पुनः + चन्दनम् = पुनश्चन्दनम्
(३) न + अम्भः = नाम्भः
(४) च + एव + इक्षुदंढ = चैवेक्षुदण्डम्
(५) न + अदन्ति = नादन्ति

Qus . 5. नीयेना धातुओने ँडाहरणमां बताव्या प्रभाणे लभो :

1. पी- पीबती-
(२) खाद् - खादन्ति
(३) गर्ज - गर्जन्ति
(४) वेद - वदन्ति
(५) लिख - लिखन्ति
(६) दृश् - पश्य - पश्यन्ति
(७) गै- गाय - गायन्ति

Qus. 7. बैसमा आपेल शहोनी उपयोग जरी पाली व्या पूरो :

- (जलम्, अन्नम्, पुष्पम्, मधु, फलानि)
(१) वारिवाहाः स्वयम् **अन्नम्** न खादन्ति।
(२) नद्यः स्वयं **जलम्** न पिबन्ति।
(३) वृक्षाः स्वयं **फलानि** न खादन्ति।
(४) पादपाः स्वयं **पुष्पम्** न जिघ्रन्ति।
(५) मधुमक्षिकाः स्वयं **मधु** न पिबन्ति।

प्रश्न 8. नीयेना श्लोको पूरा लभो :

(१) पुस्तकेषु हि.....।

.....न तद् धनम्॥

- पुस्तकेषु हि या विद्या परहस्तेषु यद् धनम्।
कार्यकाले समुत्पन्ने न सा विद्या न तद् धनम् ॥

(२) पिबन्ति नद्यः.....।

.....सतां विभूतयः॥

- पिबन्ति नद्यः स्वयमेव नाम्भः ।
स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः
नादन्ति सस्यं खलु वारिवाहाः।
परोपकाराय सतां विभूतयः॥

